

ස්වයංපෝෂිත යැපුම් ජීවන රටාවක් උදෙසා පුරාණයේ පැවති වියළි කලාපීය වැව් පාරිසරික පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීම කාලීන අවශ්‍යතාවයකි (පුරාණ කුංචුට්ටු කෝරළය ඇසුරින්)

එස්.ආර්.එල්. සේනානායක

පුරාවිද්‍යාව හා උරුම කළමනාකරණ අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්වවිද්‍යාලය
randisenanayaka09@gmail.com

මූලික පද - පරිසරය, වැව, ග්‍රාමීය

හැඳින්වීම

ග්‍රාමීය ජනාවාසවල ප්‍රධාන ජීවනෝපාය කෘෂිකර්මාන්තය හා ඒ ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන වූ නිසා වැවට මුල්තැන දෙමින් වැව් ආශ්‍රිත ජීවන රටාවකට හැඩ ගැසී තිබුණු ආකාරය ග්‍රාමීය වැව් ගම්මාන ආශ්‍රිත ව ගොඩනැගුණු පාරිසරික පද්ධතිය අධ්‍යයනයෙන් හඳුනා ගත හැක. ප්‍රාථමික මට්ටමින් නිර්මාණය වූ ගම පසුකාලීනව ක්‍රමක්‍රමයෙන් වර්ධනය වෙමින් පැමිණ වර්තමානය වන විට ගෝලීය වාණිජකරණයේ බලපෑම හමුවේ අතිශයින් සංකීර්ණ තත්ත්වයකට පත් වී ඇත. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වැව ආශ්‍රිත පාරිසරික පද්ධතිය හා ඒ ඔස්සේ ගොඩනැගුණු සාම්ප්‍රදායික දැනුම විශාලී ගොස් ඇති අතර ඒවා භාවිතය ද ප්‍රායෝගික මට්ටමින් සිදු නොවේ. අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ කැබිනිගොල්ලැව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට අයත් පුරාණ කුංචුට්ටු කෝරළයේ වැව් ආශ්‍රිත පාරිසරික පද්ධතිය අද වන විට ශේෂ වී ගොස් ඇත. එලෙසින් අඩපන වූ වැව් පාරිසරික පද්ධතිය නැවත ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම ග්‍රාමීය ජීවන රටාවට කෙතරම් දායකත්වයක් සැපයේ ද යන්න හඳුනා ගැනීම පර්යේෂණ ගැටලුව බවට පත් වේ. මෙම පර්යේෂණයේ අරමුණු ලෙස පාරම්පරික කෘෂිකර්මාන්තය හා වැව් පරිසර පද්ධතිය බිඳ වැටීමට බලපෑ හේතු සාධක අධ්‍යයනය, බිඳ වැටුණු වැව් ගම්මාන පරිසරය නැවත සංවර්ධනය කර සෞඛ්‍යමත් ජීවන පැවත්මක් නැවත ගොඩනැගීමට, එල්ලංගා පද්ධති ආශ්‍රිත ජෛවීය පරිසරය හා බැඳී උරුමය ආරක්ෂා කිරීම ආදිය පෙන්වා දිය හැක.

ක්‍රමවේදය

ප්‍රාථමික හා ද්විතීක මූලාශ්‍රයන් භාවිත කරන ලද අතර ක්ෂේත්‍ර ගවේෂණය, සම්මුඛ සාකච්ඡා හා ග්‍රන්ථ පරිශීලනය මඟින් ද තොරතුරු රැස් කරගන්නා ලදී.

ප්‍රතිඵල හා සාකච්ඡාව

ලාංකේය පුරාණ ජන සමාජයේ සාම්ප්‍රදායික ජල කළමනාකරණය පිළිබඳ තිරසාරම කළමනාකරණ ක්‍රමවේදය වන්නේ ග්‍රාමීය වැවයි. විශිෂ්ඨ තාක්‍ෂණයකින් හෙබි ජෛව අජෛව පරිසරය සංකලනය කළ “වැව” එම සජීවී ඒකකය තනිව සලකා බලන විටත්, සියල්ල හැඟවෙන වාරි පරිසරය සලකා බලන විටත්, වර්තමානය වන විට අභියෝග රැසකට මුහුණ දෙන බව දෘෂ්‍යමාන වේ. එම අභියෝගයන් සුළුවෙන් තැකිය නොහැක්කේ වාරි පරිසරය සමඟ ගැමියන්ගේ සංස්කෘතික උරුමයන් ද, වර්තමාන සමාජයේ කෘෂි ආර්ථික බරද ගැබ් වී තිබීම හේතුවෙනි. අතීත ග්‍රාමීය වැව් පද්ධතිය නිර්මාණය වී තිබුණේ වැව මැදිවන ලෙස ගම්ගොඩ පිහිටුවීමෙනි. එහි දී වැව හා සම්බන්ධිත පරිසර විද්‍යා මෙවලම් තම යැපුම් ජීවන රටාවට ගැලපෙන ලෙස විද්‍යානුකූලව එක්කර ඇති ආකාරය හඳුනා ගත හැක. මානව මැදිහත්වීමෙන් ජලය, පස, වාතය, ශාක හා සත්ත්ව ප්‍රජා අවශ්‍යතා සපුරමින් වැව් පෝෂක ප්‍රදේශයේ සංවිධානය වූ පාරිසරික පද්ධතියක් ලෙස එල්ලංගා පද්ධතිය මෙම කුඩා වැව් සහසම්බන්ධ කෙරිනි. එම සංවේදී පරිසර පද්ධතිය ආශ්‍රිත ශාක ඉවත් කිරීම, වගුරු බිම් ගොඩ කිරීම, වනාන්තර එලි කිරීම හා පෞද්ගලික ඉදිකිරීම් නිසා ජල සංචනන රටාව අඩපන වී ඇත. වැව් තාවුල්ලේ පිහිටි පෙරහණ හා ගස්ගොම්මන ශාඛීය ජල පරිභෝජනය

සාපේක්ෂව අඩු ශාකවලින් සැදුම්ලත් ශාක කලාපයක් වන අතර බොහෝ සිව්පාවන්ට මෙන්ම පක්ෂීන්ට ද වාස භූමි සපයයි. එහි ඇති දඹ, මොර, තිඹිරි, මී, තල්, වැටකෙයියා, කුඹුක්, ඇහැටු, මයිල, කයිල පදුරු, පන් වර්ග, ඉදි, වේවැල් ආදිය ග්‍රාමීය ජනතාවගේ ජීවන පරිසරය හා බැඳී පැවතී. වර්තමානයේ මෙහි අනවසර ඉදිකිරීම්, වගා කිරීම් මෙන්ම දැව ලබා ගැනීමට ශාක විනාශ කිරීම් හේතුවෙන් ග්‍රාමීය කෘෂි ආර්ථිකයට වක්‍රාකාරයෙන් තර්ජනයක් එල්ල වේ.

වැවේ පහළට වන්නට තෙතමනය රඳා පවතින කොටස මඩ ගොවිතැන සඳහා යොදා ගැනුණි. වැදගත්ම අංගය වන කට්ටාකඩුව පාරිසරික පද්ධතිය පිහිටා ඇත්තේ වැව් කණ්ඩිය හා කුඹුරු යාය අතරයි. මෙමඟින් ලවණ වර්ග හා ලෝහ මිශ්‍ර අයන වර්ග කුඹුරට එකතු වීම වැලැක් වේ. මෙය වගුරු සහිත භූමියක් වන අතර ලවණ උරා ගැනීමට තල්, වැටකෙයියා, අඬහැර, පන් වර්ග ආදිය පැවතී. අද වන විට බොහෝ වැව්වල මෙම කලාපය දක්නට නොමැති හෙයින් සෘජුවම කුඹුරුවලට ලවණ හා බැර ලෝහ උරා ගැනීමෙන් වකුගඩු රෝග වර්ධනයට හේතු වේ. ඊට අමතරව තිස්බඹේ, කිවිල් ඇළ, හරක් වළවල්, වැව් පිටිය, මඩකළුව, දියගිල්ල, මුදුන් ඇල ආදී බෝහෝ සාම්ප්‍රදායික පරිසර අංග රාශියකින් පැරණි ගැමි අවශ්‍යතා සපුරන ලදී. එහෙත් ආර්ථික වාසි අරමුණු කරගනිමින් මෙම පාරිසරික අංග පිළිබඳ සැලකිලිමත් නොවීමෙන් කුඹුරු නිසරු වීම, සොදාපාළුව, වැවට රොන්මඩ ඒමෙන් වැව ගොඩ වීම, වියළි කාලයට වගා කිරීමට ජලය හිඟ වීම, අස්වැන්න අවම වීම වැනි අහිතකර තත්ත්වයන්ට මුහුණ පෑමට සිදු වේ.

ග්‍රාමීය වැව් ආශ්‍රිත ජලජ පරිසර පද්ධතිය ද පුරාණයේ යැපුම් අර්ථ ක්‍රමයකට උපයෝගී විය. ජලයේ පාවී තිබූ භාල්පැහිය නම් පැලෑටි මඟින් ජලය පිරිසිදු කළ අතර ඒවා බහුල ස්ථානයන්ගෙන් බීමට ජලය ලබා ගැනුණි. අද වන විට මේවා විනාශ වී ගොස් සැල්වීනියා, ජපන් ජබර, පාතෙතියම් වැනි ආක්‍රමණශීලී ශාක වර්ධනය වී ඇත. අතීතයේ මීලු බට, නෙළුම් අල, කෙකටිය වැනි ජලජ ශාක හා ලූලා, කාවයියා වැනි ජලජ ජීවීන් ආහාරයට ගත් අතර පසුකාලීනව ඇති වූ උෂ්ණත්ව විපර්යාස, බොර දිය ආදී හේතු නිසා ඒවා වඳ වී ගොස් ඇත. එමෙන් ම කෘෂිකාර්මික පරිසර පද්ධතිය දුෂණය වීමෙන් සෞඛ්‍ය හා සමාජ ගැටළු රාශියකට අද වන විට මඟ පෑදී ඇත. දෙමුහුන් බිජ, රසායනික පොහොර, කාමිනාශක භාවිතය වැනි හේතු කාරක නිසා අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ වකුගඩු ආසාදනයින් බහුල වීම දැකිය හැකි වේ. මෙමඟින් ආයු කාලය හීන වීම, පවුල් සංස්ථාව අස්ථාවර වීම, අර්ථිකය කඩා වැටීම වැනි අහිතකර තත්ත්ව ඇති වේ.

වර්තමාන තරගකාරී අර්ථ ක්‍රමය තුළ බිඳ වැටුණු වැව් පාරිසරික පද්ධතිය නැවත සැකසීමෙන් ග්‍රාමීය කෘෂි යැපුම් ජීවන රටාව තිරසාර සංවර්ධනයක් කරා ලඟා කරගත හැක. ඊට අනවසර ගොඩ කිරීම්, පවරා ගැනීම් සම්බන්ධ නීති බලාත්මක කිරීම, ශේෂ වී ගිය එල්ලංගාව, කිවුල් ඇළ, කට්ටාකඩුව ආදියෙහි කුඹුක්, වැටකෙයියා වැනි ශාක රෝපනය, නයිට්‍රජන් සහිත මී වැනි ශාක රෝපනය, සාම්ප්‍රදායික බිජ භාවිතයේ වැදගත්කම පෙන්වා දීම, රොන් මඩ ඉවත් කිරීම, ආක්‍රමණශීලී ජලජ පැලෑටි ඉවත් කිරීම වැනි ඵලසම්ඵලට යොමු විය යුතුය. මෙමඟින් වත්මන් තරගකාරී වාණිජකරණය හමුවේ සෞඛ්‍යමත් ග්‍රාමීය යැපුම් ජීවන රටාවකට මුලපිරීමට වැව් පාරිසරික පද්ධතිය ගොඩනැගීම ඵලදායී වන බව පෙන්වා දිය හැක.

ආශ්‍රිත මූලාශ්‍රය

තෙන්නකෝන්.එම්.යූ.ඒ, (2012) *එල්ලන්ගානුගත වැව්වලට ප්‍රවේශයක්*, කොළඹ. ඇස් ගොඩගේ සහෝදරයෝ පුද්ගලික සමාගම.
දඵපොත, මහින්ද කුමාර. (2003) *වැව හා සංස්කෘතිය*, කොළඹ 10. ඇස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ. සුගතපාල, ඩබ්ලිව්. (අවු. 67) ගොවි, හල්මිල්ලවැටිය, කැබිතිගොල්ලෑව, 2023.06.21